

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Ste.

MUCB 6753/2021

23.2.2021

MVCRX05G9Z64
prvotní identifikátor

odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j. MV- 6980-2/ODK-2021

Praha 3. února 2021

Přílohy: 1

Město Český Brod
k rukám starosty
náměstí Husovo 70
282 01 Český Brod

Posouzení zákonnosti obecně závazné vyhlášky č. 6/2020 města Český Brod

K obecně závazné vyhlášce č. 6/2020, která byla na Ministerstvo vnitra doručena dne 6. ledna 2021, uvádíme, že předmětná obecně závazná vyhláška **byla shledána v rozporu se zákonem** (bližší podrobnosti viz přiložené právní posouzení).

Při nápravě výše uvedené obecně závazné vyhlášky, jakož i při zpracování dalších obecně závazných vyhlášek lze využít metodické pomoci zaměstnanců územního pracoviště dozoru v Praze, adresa: Lhotecká 559/7, 143 01 Praha 4, kontaktní osoba: Mgr. Rostislav Kubík, tel: 974 827 691, ID datové schránky: 6bnaawp.

Současně Vás žádáme o sdělení, zda a v jakém termínu jste ochotni zjednat nápravu zjištěného rozporu. Požadované sdělení zašlete Ministerstvu vnitra k výše uvedenému číslu jednacím, a to v termínu **do 15 dnů** ode dne doručení této žádosti.

Mgr. Jakub Joklík
vedoucí oddělení metodiky dozoru

Za správnost: Mgr. Lucie Buřičová

odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
oddělení dozoru Praha

Právní posouzení obecně závazné vyhlášky

Město: Český Brod (dále jen „město“)

Obecně závazná vyhláška města Český Brod č. 6/2020 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (dále jen „OZV“)

Datum vydání:	25. 11. 2020
Vyvěšeno na úřední desce:	03. 12. 2020
Sejmuto z úřední desky:	04. 01. 2021
Datum účinnosti:	01. 01. 2021

Na základě zmocnění:

- § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů,
- § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

K obsahu OZV:

Jednotlivá ustanovení OZV byla zpracována dle doporučeného vzoru a v souladu s metodikou Ministerstva vnitra.

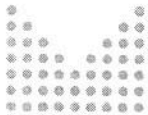
K OZV uplatňujeme následující připomínky:

Označení OZV

Upozorňujeme město, že podle ustanovení § 111 odst. 1 zákona o obcích platí: „Všechny písemnosti vyhotovené orgánem obce v samostatné působnosti obce se v záhlaví označují uvedením slova „obec“ („město“, „městys“) a názvem obce, městysu nebo města s uvedením orgánu, který písemnost vyhotovil.“ **Doporučujeme** doplnit záhlaví OZV např. takto:

*„Město Česká Brod
Zastupitelstvo města Český Brod“*

*Obecně závazná vyhláška města Český Brod č. 6/2020,
o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění,
využívání a odstraňování komunálních odpadů“*

Úvodní věta

S ohledem na znění zákona o místních poplatcích od 1. 1. 2020 **doporučujeme** v úvodní větě uvést odkaz na zmocnění dle celého ustanovení „§ 14 zákona o místních poplatcích“, nikoliv pouze dle „§ 14 odst. 2“ tohoto zákona.

Poznámky pod čarou

Upozorňujeme město, že v souladu s legislativně-technickými pravidly se legislativní zkratka zavádí tam, kde je pojmu použito poprvé, tedy v úvodní větě OZV. V případě novelizace OZV **doporučujeme** legislativní zkratku na zákon o místních poplatcích zavést do úvodní věty. Poznámky pod čarou mají pouze informativní charakter bez normativních účinků.

Čl. 6 Osvobození a úlevy

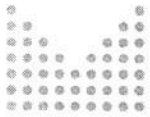
K osvobození, stanoveném v ustanovení odst. 2 písm. b) a úlevě stanovené v ustanovení odst. 3 OZV město **upozorňujeme**, že Ministerstvo vnitra nemůže v rámci tzv. abstraktní kontroly právního předpisu města zhodnotit, zda poskytnutím osvobození nebo úlevy právě osobám uvedeným v odst. 2 písm. b), resp. odst. 3 OZV nemůže docházet k diskriminačním účinkům vůči ostatním poplatníkům. Město musí mít vždy věcný důvod nebo musí existovat veřejný zájem města na poskytnutí osvobození nebo úlevy od poplatku. Stanovení osvobození nebo úlevy od poplatku by tak mělo být založeno na konkrétních, legitimních a v místních podmínkách skutečně splněných důvodech.

V souvislosti s osvobozením od poplatku dle ustanovení odst. 2 písm. a), dle kterého je od poplatku osvobozena fyzická osoba, která „se zdržuje celoročně v zahraničí a svůj pobyt správci poplatku doloží“ **uupozorňujeme** město, že předmětné ustanovení, v němž na základě § 14 odst. 3 písm. a) zákona o místních poplatcích upravuje vlastní osvobození od poplatku, jehož vznik je podmíněn doložením uvedené skutečnosti, **bylo shledáno v rozporu se zákonem**.

V souladu s § 14 odst. 3 písm. a) a b) zákona o místních poplatcích je obec oprávněna upravit vlastní osvobození a úlevy od poplatku, a to tím způsobem, že vymezí právní (poplatkové) skutečnosti, které, pokud nastanou, zakládají poplatníkovi nárok na osvobození nebo úlevu od poplatku. Uvedené právní (poplatkové) skutečnosti lze chápat jako hmotněprávní podmínky vzniku nároku na osvobození od poplatku. Nárok na osvobození nebo úlevu od poplatku poplatníkovi vzniká v okamžiku, kdy dojde k naplnění uvedených hmotněprávních podmínek, resp. nastanou obecně závaznou vyhláškou vymezené právní (poplatkové) skutečnosti.

Z dikce předmětného ustanovení OZV lze dospět k závěru, že město podmínilo vznik nároku na osvobození od poplatku doložením pobytu. Uvedené znamená, že nárok na osvobození od poplatku poplatníkovi vznikne až v okamžiku, kdy bude vůči správci poplatku shora uvedeným způsobem jednat.

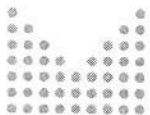
Interpretací shora uvedené podmínky pro vznik nároku na osvobození od poplatku lze dospět k závěru, že jejím smyslem a účelem je ulehčení správy poplatku. Záměrem obcí v obdobných případech je vyhnout se potencionálně náročnému dokazování skutečností rozhodných pro osvobození nebo úlevy od poplatku uvedených v ohlášení, a situacím, kdy poplatník jím ohlášené údaje v okamžiku podání ohlášení nikterak nedoloží a správce poplatku jej musí k jejich prokázání v souladu s § 92 odst. 4 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“) vyzývat.

V této souvislosti Ministerstvo vnitra dodává, že při posuzování daného ustanovení pečlivě zvažovalo, zda jeho předmětnou část nelze chápat toliko jako informaci bez vlastních normativních účinků (tzv. *superfluum*) o zákonné povinnosti plynoucí poplatníkům z § 93 odst. 3 daňový řád, tj. o obecné povinnosti poplatníka prokazovat všechny skutečnosti uvedené v jeho ohlášení. S ohledem na jednoznačné jazykové znění předmětné části ustanovení („...a svůj pobyt správci poplatku doloží“) a jeho zřejmý smysl a účel se však k tomuto závěru přiklonit nemohlo.

Ministerstvo vnitra, v souladu se stanoviskem Ministerstva financí ze dne 24. listopadu 2020, č. j. MF-31777/2020/3903-3, k problematice uvedených hmotněprávních podmínek, konstatuje, že jejich stanovením dochází k **nepřípustnému obcházení právní úpravy dokazování obsažené v daňovém řádu**. V obecné rovině totiž mají být poplatníkem ohlašované skutečnosti předmětem dokazování. Nejsou-li v poplatkovém řízení tvrzené (ohlašované) skutečnosti prokázány (resp. je-li zde stav *non liquet*), má uvedená skutečnost za následek neunesení důkazního břemene poplatníka a nemožnost uplatnění jím tvrzeného nároku na osvobození nebo úlevu od poplatku. Dokazování při správě poplatku probíhá v souladu se zásadou součinnosti poplatníka a správce poplatku (§ 6 odst. 2 daňového řádu), poplatník může správci poplatku navrhnout provedení širokého spektra důkazních prostředků (§ 93 daňového řádu), které se provádějí zákonem stanoveným způsobem (§ 94 a násl. daňového řádu), přičemž správce poplatku důkazy hodnotí v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů (§ 8 odst. 1 daňového řádu).

Stanoví-li město ve své OZV jako podmínku pro samotný vznik nároku na osvobození od poplatku doložení pobytu, pak touto hmotněprávní podmínkou fakticky nahrazuje shora uvedenou procesní úpravu dokazování (smysl a účel předmětné hmotněprávní podmínky a procesního dokazování je *de facto* totožný – potvrdit správnost a pravdivost určitých skutečností), a tím i nepřípustně omezuje procesní práva osob zúčastněných na správě poplatku.

S ohledem na výše uvedené Ministerstvo vnitra konstatuje, že zavedením předmětné hmotněprávní podmínky vzniku nároku na osvobození od poplatku je v rozporu s § 14 zákona o místních poplatcích a § 92 a násl. daňového řádu.

Závěrem Ministerstvo vnitra dodává, že si je vědomo, že shodně formulované ustanovení bylo obsaženo i v obecně závazné vyhlášce města Český Brod č. 11/2019, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, přičemž v právním posouzení této obecně závazné vyhlášky nebylo shledáno v rozporu se zákonem. Ministerstvo vnitra v dané věci přistoupilo ke změně svého právního názoru zejména s ohledem na závěry výše citovaného stanoviska Ministerstva financí k dané problematice, jakož i v návaznosti na poznatky ze své vlastní úřední činnosti, z nichž vyplynul účel, s jakým obce obdobně formulované podmínky pro vznik nároku na osvobození a úlevy od poplatků zavádějí, pročež nelze daná ustanovení chápat jako informativní.

Doporučujeme městu bez náhrady vypustit slova „*a svůj pobyt správci poplatku doloží*“.

Má-li město zájem upozornit poplatníky na jejich zákonnou povinnost prokazovat skutečnosti zakládající nárok na osvobození nebo úlevy od poplatku, může do čl. 6 OZV doplnit další odstavec např. následujícího znění: „*Poplatník je v souladu se zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, povinen prokázat všechny ohlášené skutečnosti, jež mu zakládají nárok na osvobození nebo úlevu od poplatku.*“

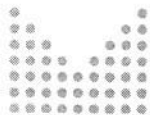
Závěr:

Ustanovení čl. 6 odst. 2 písm. a) OZV ve slovech „*a svůj pobyt správci poplatku doloží*“ bylo shledáno v rozporu s ustanovením § 14 zákona o místních poplatcích a § 92 a násl. daňového řádu.

Dále v souvislosti s ustanovením odst. 4, dle kterého město stanovuje lhůtu pro ohlášení údajů rozhodných pro osvobození nebo úlevu do 1. 12. příslušného kalendářního roku, město **upozorňujeme**, že předmětným ustanovením dochází k **prodloužení lhůty pro splnění ohlašovací povinnosti** ve vztahu k údajům rozhodným pro vznik nároku na osvobození nebo úlevu od poplatku **za termín splatnosti poplatku stanovený** v čl. 5 OZV. Tato skutečnost může mít za následek aplikační obtíže při správě poplatku.

Pokud je splatnost poplatku stanovena dříve než možnost uplatnění nároku na osvobození nebo úlevu, není v okamžiku splatnosti zřejmé, jaká bude skutečná (konečná) výše poplatkové povinnosti, neboť ta se může dodatečně změnit v návaznosti na ohlášení údajů rozhodných pro osvobození nebo úlevu od poplatku. S ohledem na výše uvedené lze důvodně předpokládat dodatečný vznik přeplatků na poplatku, jenž bude správce poplatku povinen vypořádávat v souladu s § 154 a násl. daňového řádu.

Podpisování právních předpisů

OZV zaslaná Ministerstvu vnitra neobsahuje podpis místostarosty. Dle ustanovení § 104 odst. 2 zákona o obcích podepisuje právní předpisy obce starosta spolu s místostarostou. K tomu dodáváme, že Ústavní soud se v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 1/96 k absenci podpisů vyjádřil v tom smyslu, že vzhledem k tomu, že jedinou podmínkou platnosti právních předpisů obce je vyhlášení na úřední desce, tak *nedostatky v podpisech obecně závazné vyhlášky, byla-li tato jinak v souladu se zákonem přijata a publikována, platnost takovéto vyhlášky nijak neovlivňují*. **Doporučujeme** však městu postupovat v souladu s citovaným ustanovením zákona o obcích.

Závěr: OZV byla v ustanovení čl. 6 odst. 2 písm. a) ve slovech „*a svůj pobyt správci poplatku doloží*“ shledána v rozporu s ustanovením § 14 zákona o místních poplatcích a § 92 a násl. daňového řádu.

Ostatní ustanovení nebyla shledána v rozporu se zákonem.

Pro úplnost město **upozorňujeme** na novou odpadovou legislativu účinnou od 1. 1. 2021 (zákony č. 541, 542 a 543/2020 Sb.), kterou je mimo jiné dotčena právní úprava systému nakládání s komunálním odpadem, včetně možnosti vybírání plateb a poplatků za využívání tohoto systému. V návaznosti na výše uvedené je nezbytné, aby město v průběhu roku 2021 vydalo novou obecně závaznou vyhlášku o místním poplatku za komunální odpad účinnou od 1. 1. 2022. Příslušné vzory těchto vyhlášek lze nalézt na webových stránkách www.mvcr.cz/odk2.

Zpracoval: Ing. Zdeněk Šusta
Schválil: Mgr. Rostislav Kubík
V Praze dne 25. ledna 2021